

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษา การประเมินผลโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะ-
 สงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2526-2537
 วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาวิธีการจัดสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ต่อ
 บุคคลากรในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อศึกษารวบรวมวิธีการให้สวัสดิการที่อยู่อาศัย
 ของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และเพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อ
 เคหะสงเคราะห์ ข้อมูลครั้งนี้ได้มาจากประชากรที่ชื่อกู้กับโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะ
 สงเคราะห์ จำนวน 542 ราย โดยที่สามารถเก็บข้อมูล จากแฟ้มของผู้กู้ได้ถึง 480 ราย เนื่อง
 จากแฟ้มข้อมูลบางส่วนได้ถูกทำลายหรือสูญหายไปบ้าง จากนั้นได้ทำการแจกแบบสอบถามเพื่อที่
 จะได้ทราบถึงความพึงพอใจ และประสิทธิผลของโครงการ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 251 ราย
 โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ได้รับเงินกู้จากโครงการและกลุ่มที่ไม่ได้รับเงินกู้จากโครงการ
 จำนวน 221 และ 30 ราย ตามลำดับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 213 ชุด
 คิดเป็นร้อยละ 84.9 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วิธีการจัดโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ต่อบุคคลากรในมหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นสวัสดิการเงินกู้เพื่อช่วยให้ข้าราชการและลูกจ้างได้มีที่อยู่อาศัยของตนเอง
 อันเหมาะสมแก่สุขภาพและสะดวกในการเดินทางมาปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำผลให้มีประสิทธิภาพใน
 การปฏิบัติงาน ชั่วสเหลือบุคคลากรที่มีความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย มีเงินเดือนหรือค่าจ้างพอ
 ที่จะให้มหาวิทยาลัยหักผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ยได้ ผู้ขอรับสวัสดิการจะต้องชำระเงินกู้ให้
 เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกิน 15 ปี โดยจะให้กู้เงินได้ในวงเงินสูงสุดไม่เกิน 500,000 บาท
 และคิดดอกเบี้ยต่ำเพียงร้อยละ 5 ต่อปี

จากการศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีลักษณะข้อมูลทั่วไป และข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

ก. ข้อมูลด้านประชากร จากการศึกษาข้อมูลทางด้านประชากรของผู้ได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ข้อสรุปดังนี้

1.1 เพศ เพศที่ได้รับอนุมัติสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มากที่สุด คือ เพศชาย ร้อยละ 56.7 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 43.3

1.2 อายุ ช่วงอายุ 26-35 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมา เป็นช่วงอายุที่มากกว่า 35 ปีขึ้นไป ร้อยละ 17.7

1.3 ระดับ ข้าราชการระดับ 3-4 มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 41.5 รองลงมา เป็นลูกจ้างประจำ และข้าราชการ ระดับ 5-6 ร้อยละ 26.0 และ 19.4 ตามลำดับ

1.4 สถานภาพของการสมรส แต่งงาน มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 55.6 รองลงมาเป็นโสด ร้อยละ 41.3

1.5 จำนวนการยื่นคำขอกู้ ผู้ที่ยื่นกู้ครั้งแรกแล้วได้รับอนุมัติมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 72.9 รองลงมา คือ ผู้ที่ยื่นกู้ครั้งที่ 2-5 ร้อยละ 24.0

1.6 ระยะเวลาในการรับราชการ ผู้ที่รับราชการในช่วง 2-5 ปี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 42.5 รองลงมาเป็นช่วงระยะเวลารับราชการ 6-10 ปี ร้อยละ 40.6

ข. ลักษณะทางเศรษฐกิจ ของผู้ได้รับอนุมัติสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์

2.1 รายได้ อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 43.1 รองลงมาอยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 25.6 และอันดับสามอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 19.4

2.2 จำนวนเงินคงเหลือเมื่อหักภาระหนี้สิน อยู่ในช่วง 3,001-6,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 34.4 รองลงมาอยู่ในช่วง 1,501-3,000 บาท และ มากกว่า 9,000 บาท ร้อยละ 18.3 เท่ากัน

2.3 จำนวนเงินที่กู้ได้ อยู่ในช่วง 200,001-300,000 บาท มากที่สุด รองลงมามากกว่า 400,000 บาท และ 100,001-200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.2 23.5 และ 20.2 ตามลำดับ

2.4 จำนวนผ่อนส่งต่อเดือน อยู่ในช่วง 1,001-2,000 บาท ร้อยละ 51.5
 รองลงมา อยู่ในช่วง 2,001-3,000 บาท ร้อยละ 32.9

ค. บุคคลากรกับจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์

3.1 บุคคลากรกับจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์จำนวนผู้ได้รับอนุมัติสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ทั้งหมด 542 ราย เมื่อเทียบกับจำนวนของผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ ปี พ.ศ. 2537 คิดเป็นร้อยละ 28.7

3.2 ผู้ได้รับอนุมัติสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ จำนวน 542 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่นทั้งหมด จำนวน 1,328 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.8 แต่จำนวนผู้อื่นทั้งหมด 1,328 ราย นั้น จะมีการยื่นกู้ซ้ำอีก ดังนั้น ถ้าไม่มีการยื่นกู้ซ้ำ อัตราส่วนของจำนวนร้อยละจะมีมากกว่านี้

ง. ลักษณะการชอกู และลักษณะการไถ่ถอน

4.1 ลักษณะการชอกู ลักษณะการชอกูเพื่อซื้อบ้านพร้อมที่ดินมีมากที่สุด รองลงมา เพื่อไถ่ถอนที่ดินพร้อมบ้าน ไถ่ถอนหนี้ที่ดิน ไถ่ถอนที่ดินพร้อมปลูกบ้านและซื้อที่ดินตามลำดับ

4.2 ลักษณะการไถ่ถอน มีผู้ที่ยังไม่ได้ทำการไถ่ถอน ร้อยละ 73.3 ผู้ที่ไถ่ถอนแล้ว ร้อยละ 17.3 และมีผู้สละสิทธิ์ ร้อยละ 9.4

2. วิธีการจัดสวัสดิการของหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาถึงสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการสวัสดิการเงินกู้และเงินช่วยเหลือค่าดอกเบี้ยเพื่อที่อยู่อาศัย การช่วยเหลือค่าดอกเบี้ยโครงการสวัสดิการเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานเหล่านี้แล้ว มีข้อเหมือนและข้อแตกต่าง สรุปได้ดังนี้

ข้อเหมือน

- การให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
- ให้กู้ในระยะยาว
- ให้กู้เฉพาะข้าราชการ และลูกจ้างประจำ

- มีการตั้งกรรมการขึ้นมาพิจารณาผู้ที่ได้รับสวัสดิการ
- มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคลากรในเรื่องที่อยู่อาศัย
- มีการจัดตั้งโครงการขึ้นมาเป็นระยะเวลานาน

ข้อแตกต่าง

- วงเงินกู้ โดยที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้วงเงินกู้ได้ไม่เกิน 1,000,000 บาท ส่วนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นการช่วยเหลือค่าดอกเบี้ยของเงิน 150,000 บาทแรก ที่กู้กับสถาบันการเงิน

- อัตราดอกเบี้ย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 5.5 ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ไม่เกิน 400,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี ในส่วนที่เกิน 400,000 บาท และอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 10 ต่อปี ในส่วนที่เกิน 800,000 บาท มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ช่วยเหลือค่าดอกเบี้ย ร้อยละ 5 และ ร้อยละ 7 ของเงิน 150,000 บาท แรกที่กู้กับสถาบันการเงิน

- แหล่งที่มาของเงินกู้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แหล่งที่มาของเงินกู้จากเงินงบประมาณที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย ส่วนมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แหล่งที่มาของเงินกู้มาจากสถาบันการเงินที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนดให้กู้

- ระยะเวลาในการผ่อนส่ง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผ่อนส่งให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 15 ปี ส่วนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผ่อนส่งให้เสร็จสิ้น ตามที่ตกลงกับสถาบันการเงิน

- รายละเอียดต่าง ๆ ในระเบียบของแต่ละมหาวิทยาลัย

3. ความพึงพอใจต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จากการศึกษาถึงความพึงพอใจของบุคลากรต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนั้นได้จากการแจกแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่ได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ และกลุ่มที่ 2 เป็นผู้

ไม่ได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ และเป็นผู้บริหารทั้งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และไม่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มมาสรุป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.1 แสดงความพึงพอใจของบุคลากรต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ความพึงพอใจต่อ	น้อย	ปานกลาง ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ปานกลาง ค่อนข้างมาก
1. ความยุติธรรมของคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์				/
2. ความรวดเร็วในขั้นตอนการดำเนินงาน			/	
3. ระยะเวลาในการผ่อนส่ง 15 ปี				/
4. วงเงินกู้สูงสุด 500,000 บาท		/		
5. ลักษณะการกู้แบบใหม่			/	
6. การตีราคาหลักทรัพย์ค้ำประกัน	/			

จากตารางที่ 6.1 จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจของบุคลากร ต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ จะอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างน้อย ถึงปานกลางค่อนข้างมาก ส่วนที่อยู่ในเกณฑ์น้อยมีเพียง การตีราคาหลักทรัพย์ค้ำประกันที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า การตีราคาหลักทรัพย์ค้ำประกันต่ำเกินไป

4. ประสิทธิภาพของโครงการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เนื่องจากการประเมินประสิทธิภาพในชั้น วัดจากความสำเร็จของการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ วัดจากทรัพยากร คือ งบประมาณที่ได้รับ และวัดจากบุคลากรที่ได้รับเงินกู้ ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

4.1 ความสำเร็จของการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ โดยโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มีวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้ เพื่อช่วยให้ข้าราชการและลูกจ้างได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง อันเหมาะสมกับอัตรภาพเพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้าง สะดวกในการเดินทางมาปฏิบัติงาน เพื่อให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัยดีขึ้น

4.1.1 มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองอันเหมาะสมกับอัตรภาพ ทำให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาก ความเหมาะสมกับอัตรภาพ มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างน้อย เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 71 มีความรู้สึกว่าบ้านที่ซื้อด้วยเงินกู้จากโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์นั้นเหมาะสมกับอัตรภาพในระยะเริ่มต้นเท่านั้น ส่วนใหญ่มีโครงการจะขยายที่อยู่อาศัย โดยปรับปรุงหรือต่อเติมและมีส่วนได้ทำการปรับปรุงหรือต่อเติมไปแล้ว ซึ่งเมื่อถามถึงการจัดการกับที่อยู่อาศัยเมื่อผ่อนชำระหมดแล้ว ส่วนใหญ่จะตอบว่าอยู่ต่อไปโดยปรับปรุงหรือต่อเติม

4.1.2 สะดวกในการเดินทางมาปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาก เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ 65 ตอบว่า ทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางน้อยลง และจากการวิเคราะห์โดยการใช้แผนที่ดูตำแหน่งที่ตั้งของบ้านหรือที่ดิน ที่ซื้อหรือไถ่ถอนโดยเงินกู้จากโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์นั้น ส่วนใหญ่จะซื้อใกล้กับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หรือสถานที่ปฏิบัติงานนั่นเอง คือ บริเวณ เขตปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เขตบางเขน เขตดอนเมือง เขตลาดพร้าว เขตบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพมหานคร บริเวณคลองรังสิต จังหวัดปทุมธานี เป็นต้น

4.1.3 มีผลและกำลังใจอันยังผลให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานดีขึ้น มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มากถึงปานกลาง เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 47 ตอบว่า เมื่ออยู่บ้านที่ซื้อด้วยเงินกู้จากโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์แล้วมีขวัญและกำลังใจอันยังผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้นมาก และอีกร้อยละ 38 ตอบว่า เมื่ออยู่บ้านที่ซื้อด้วยเงินกู้จากโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์แล้ว ทำให้มีขวัญและกำลังใจอันยังผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น ปานกลาง

4.2 ประสิทธิภาพของโครงการเมื่อวัดจากงบประมาณที่ได้รับ

ในปี พ.ศ. 2526 ซึ่งเป็นปีแรกที่ได้จัดตั้งโครงการนี้ขึ้นมา งบประมาณที่ได้รับเท่ากับวงเงินชอู้ คือ ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณ ต่อมาในปี พ.ศ. 2531 ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็น 12 ล้านบาท ผู้ที่ได้รับอนุมัติวงเงินชอู้ทั้งหมด ร้อยละ 89.8 ของงบประมาณ แต่วงเงินที่อนุมัติ คิดเป็นร้อยละ 88.6 ของงบประมาณ จากนั้น วงเงินที่ได้รับอนุมัติ มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ แสดงว่าโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากมีการใช้ทรัพยากรหรืองบประมาณได้เกือบหมด จนกระทั่งปี พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2537 วงเงินที่ได้รับอนุมัติมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ เมื่อคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ เนื่องจากวงเงินให้กู้สูงสุด 500,000 บาท ไม่เพียงพอที่จะซื้อที่อยู่อาศัยได้ แสดงว่าประสิทธิภาพของโครงการในช่วงระยะเวลานี้มีประสิทธิภาพลดลง

4.3 ประสิทธิภาพของโครงการเมื่อวัดจากบุคคลากรผู้ได้รับเงินกู้

จากปี พ.ศ. 2526 จำนวนผู้ขึ้นกู้กับโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มีแนวโน้มสูงขึ้น จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2535 มีแนวโน้มลดลงอย่างมาก เนื่องจากวงเงินกู้ 500,000 บาท ไม่เพียงพอที่จะซื้อที่อยู่อาศัยได้

ถ้ามองในแง่นี้แสดงให้เห็นว่าโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีประสิทธิภาพมากในระยะแรก แต่พอในระยะหลังประสิทธิภาพของโครงการลดลง

อภิปรายผล

ความหมายของการประเมินโครงการในงานวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ Suchman, Alkin, Andersun and Ball หมายถึง การใช้เทคนิคการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริง และเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสพผลสำเร็จตรงกับวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

รูปแบบที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ เป็นแบบยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือวัตถุประสงค์เป็นพื้นฐาน (The Behavioral Objective or Goal-Based Approach) โดยถือว่าวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ เกณฑ์ในการวัดผลของโครงการนั่นเอง

การประเมินโครงการครั้งนี้เป็นการประเมินหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ (Post-Project Evaluation หรือ Summative Evaluation) เนื่องจากหลังจากปี พ.ศ. 2537 ได้มีการเพิ่มรูปแบบใหม่เข้ามาในโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มหาวิทยาลัยสุโขทัย ชรมาธิราช ดังนั้นการประเมินโครงการในงานวิจัยครั้งนี้ จึงประเมินโครงการในรูปแบบเก่า ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง และในการประเมินโครงการครั้งนี้ เป็นการวัดความพึงพอใจต่อโครงการและประสิทธิผลของโครงการ (Effectiveness) คือ การทำกิจกรรมที่ยังเกิด "ผล" ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สภาพเช่นนี้สื่อถึงการใช้ทรัพยากรในกิจกรรมที่ควรทำ ถ้ากิจกรรมนั้นไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ การทำกิจกรรมดังกล่าวก็ไม่สมควร และเป็นการใช้จ่าย สูญเปล่า แต่จากการวิจัยพบว่าบรรลุวัตถุประสงค์ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ถึงมาก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยชรมาธิราช ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการสอดคล้องกับ ความหมาย ของ Beach, Koontz and O'Donnell, George stravss and Leonard R.Sayles หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่พนักงานของตน ในขณะที่ปฏิบัติงาน อยู่ระหว่างหยุดพัก หรือลาออกจากงาน ซึ่งอาจจะเป็นเงินผลประโยชน์หรือบริการที่ได้รับนอก เนื่องจากค่าจ้างและเงินเดือน โดยมีการแบ่งสรรให้พนักงานทุกระดับด้วยความเสมอภาคกันเพื่อ ส่งเสริมกำลังใจ บำรุงขวัญและเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ กองทุนเงินทดแทน สหกรณ์ร้านค้า เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์และหลักในการจัดสวัสดิการ ตรงกับ ที่กล่าวไว้ในบทที่ 2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยชรมาธิราช มีประเภทของสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ตามที่ สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวไว้ ดังนี้ บริการทางด้านสุขภาพ และ พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ สโมสรสุโขทัยชรมาธิราช บริการที่ก่อให้เกิดความมั่นคงของรายได้ ได้แก่ กองทุนเงินสะสมสมทบ และกองทุนเงิน ทดแทน บริการเพื่ออำนวยความสะดวก ได้แก่ มีห้องอาหาร ที่จัดหาอาหารราคาถูกและมีคุณค่ามา บริการ มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม มีห้องน้ำห้องส้วม มีห้องพยาบาล จัดบริการรับส่งเพื่อให้ความ สะดวกในการมาทำงานได้ตรงเวลา มีสหกรณ์ร้านค้าเพื่อสะดวกในการซื้อหาของใช้ที่จำเป็นใน ราคาประหยัด และมีบริการเพื่อช่วยเหลือพนักงาน ได้แก่ การจัดสวัสดิการเงินกู้เพื่อ

เคหะสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือพนักงานในเรื่องที่อยู่อาศัย โดยการที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้จัดสวัสดิการทางด้านต่าง ๆ ให้แก่ บุคคลากรทำให้มีประโยชน์ทั้งต่อบุคคลากร และต่อองค์กร ด้วย ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวไว้ในบทที่ 2

การบริหารงานด้านสวัสดิการในระบบข้าราชการ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สอดคล้องกับที่ สมบูรณ์ กล่าวไว้ว่า การจัดสวัสดิการในระบบข้าราชการเป็นเรื่องที่ทางราชการมีส่วนร่วมและยอมรับกันโดยเปิดเผย ซึ่งสามารถดำเนินงานได้เอง บางส่วนและบางหน่วยงานเท่านั้น แต่ความจำเป็นในด้านสวัสดิการทำให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ต้องจัดให้มีสวัสดิการขึ้นเป็นการภายในโดยอาศัยข้าราชการรับผิดชอบสวัสดิการซ้อนกันไปกับการปฏิบัติราชการของตน เช่น โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อยู่ในกรณการเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

จากแนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัย ทำเลที่ตั้งของแหล่งงานและความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยและที่ทำงานสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นแหล่งงานในเขตชานเมือง ที่อยู่อาศัยของบุคคลากรมีการกระจายกระจายอยู่ในเขตทั่วไป ซึ่งตัวกำหนดที่เข้ามามีบทบาทต่อรูปแบบการเดินทางใน 2 ลักษณะ ดังนี้

- เส้นทางคมนาคมและระยะทาง ที่อยู่อาศัยที่อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมที่สามารถเดินทางได้สะดวกรวดเร็ว ลดเวลาในการเดินทาง
- อาชีพและรายได้ บุคคลากรที่มีรายได้ดีจะมีระยะทางในการเดินทางไปทำงานเป็นระยะทางที่ไกลกว่า แต่สามารถเดินทางเข้าถึงที่ทำงานได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ส่วนผู้มีรายได้น้อยจะพยายามเลือกที่อยู่อาศัยใกล้ที่ทำงาน โดยใช้เวลาน้อยและเสียค่าเดินทางให้ถูกที่สุด และมักเดินทางโดยอาศัยบริการขนส่งสาธารณะโดยทางมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้จัดรถรับส่งให้ในบริเวณใกล้เคียง

การที่บุคคลากรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กู้เงินจากโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ ทำให้เกิดการย้ายที่อยู่อาศัยเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการย้ายเพื่อที่อยู่อาศัย ของ ฉัตรชัย พงศ์ประยูร ถึงสาเหตุของการย้ายที่อยู่อาศัย มีปัจจัยดังนี้ คือ

1. ความจำเป็นที่ต้องย้ายออก เช่น ถูกไล่ที่ ถูกไล่ออก ตลอดจนไม่สามารถเสียค่าเช่าได้

2. เกิดความจำเป็นในการปรับฐานทางสังคม เช่น แต่งงาน ตาย หรือหย่าร้างหรือ รายได้ของครอบครัวเปลี่ยนไป

3. ความต้องการในเรื่องที่อยู่อาศัยเปลี่ยนไป อันเนื่องจากสภาพแวดล้อมบางอย่าง เปลี่ยนไป เช่น ขนาดครอบครัวใหญ่ขึ้น หรือจากการที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชย้ายไป อยู่ในเขตชานเมืองทำให้การเดินทางมาทำงานไม่สะดวกใช้เวลานาน

4. เกิดจากแรงดึงดูดจากบ้านที่อยู่อาศัยอันเกิดขึ้นในแถบชานเมืองเป็นตัวดึงดูด ซึ่งประกอบด้วยแรงกระตุ้นที่ไม่พึงปรารถนา และการกระตุ้นอันพึงปรารถนา ดังที่กล่าว ไว้ในบทที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคคลากรต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อ เเคะส่งเคราะห์ จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจต่อวงเงินกู้ และการตีราคาหลักทรัพย์ค้ำประกัน อยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างน้อย และน้อย ตามลำดับ ดังนั้นในการกำหนดวงเงินน่าจะมีการ ปรับปรุงวิธีการ โดยมีการกำหนดให้มีราคาใกล้เคียงกับราคาที่ซื้อขายในท้องตลาด

2. จากผลการวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับ มีแนวโน้มสูงขึ้นจนกระทั่งปี พ.ศ. 2537 ได้รับงบประมาณ ถึง 30 ล้านบาท แต่วงเงินที่ได้รับอนุมัติ กลับลดลงอย่างมาก และผู้ขอสินเชื่อ มี แนวโน้มลดลงด้วย เนื่องจากวงเงินกู้สูงสุด 500,000 บาท นั้นไม่เพียงพอที่จะซื้อที่อยู่อาศัยได้ โดยที่ความสัมพันธ์ของวงเงินกู้กับราคาที่อยู่อาศัยไม่สัมพันธ์กัน ซึ่งเมื่อคิดมูลค่าปัจจุบัน (future Value) ของจำนวนเงินมูลค่า 500,000 บาท ในปี พ.ศ. 2526 จนกระทั่งถึง ปี พ.ศ. 2537 แล้วมีมูลค่าเหลือเพียง 143,750 บาท โดยที่โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเเคะส่งเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ไม่มีการปรับวงเงินกู้เลขในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา จากปี พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2537

ดังนั้นควรมีการปรับวงเงินกู้ โดยควรปรับ 2-3 ปี ต่อ 1 ครั้ง เพราะถ้าจะปรับทุกปี คงจะเป็นไปไม่ได้ จะเป็นการเพิ่มภาระให้กับหน่วยงานอย่างมาก การปรับอาจจะปรับวงเงินกู้ ตามดัชนีการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น เช่น ดัชนีการก่อสร้างเพิ่ม ร้อยละ 30 ดังนั้นควรปรับวงเงินกู้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เช่นกัน

3. เนื่องจากราคาดัชนีค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับเงินเดือนของข้าราชการ ทำให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยไม่สามารถหาซื้อบ้านได้ในราคาที่สามารถจ่ายได้และมีทำเลที่ตั้ง (Location) ที่ใกล้กับมหาวิทยาลัยได้ถ้ามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชต้องการที่จะช่วยข้าราชการชั้นผู้น้อย อาจทำได้โดยกำหนดช่วงของวงเงินกู้ โดยให้มีอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน เช่น

ต่ำกว่า 500,000	คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี
500,001-700,000	คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี
700,001-1,000,000	คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี
มากกว่า 1,000,000	คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี

เพราะโดยส่วนมากข้าราชการชั้นผู้น้อย จะกู้เงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ต่ำกว่า 500,000 บาท ซึ่งเป็นวงเงินที่สามารถผ่อนชำระได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชควรลดการระดมเงินให้กับบุคลากรชั้นผู้น้อยเหล่านี้ แต่บุคคลในระดับอาจารย์ นักวิชาการ หรือข้าราชการในระดับสูงเป็นผู้ที่สามารถรับภาระดอกเบี้ยที่สูงขึ้นมาอีกบ้างได้ แต่ควรเพิ่มวงเงินให้สูงขึ้นเพียงพอกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต

1. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต ในเรื่องโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้ทำการวิจัยในครั้งนั้น ได้ทำในช่วงปี พ.ศ. 2526-2537 ซึ่งในปีต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบการให้สวัสดิการ สามารถกู้ได้เกิน 500,000 บาท ซึ่งก็กับธนาคารที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด โดยทางมหาวิทยาลัยจะช่วยเหลือค่าดอกเบี้ย 5% ของ 500,000 บาท แรกที่กู้กับทางธนาคาร ดังนั้นควรมีการทำวิจัยเพิ่มในส่วนนี้ เพราะเป็นรูปแบบใหม่ที่เพิ่มขึ้นมา แต่อยู่หลังเวลาที่ได้ทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงควรมีการทำวิจัยถึงรูปแบบใหม่ที่ได้พัฒนาขึ้นมาว่าเป็นอย่างไร บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการให้สวัสดิการในรูปแบบนี้อย่างไร และมีประสิทธิผลเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เริ่มไปตั้งศูนย์วิทยพัฒนาบริการในจังหวัดต่าง ๆ ในขณะนี้มีทั้งจังหวัด นครศรีธรรมราช อุบลราชธานี นครสวรรค์ เพชรบุรี ะลา และ ลำปาง โดยที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนในท้องอื่น ๆ นั้นกำลังดำเนินการก่อสร้างและของบประมาณ ในการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการนั้น คาดว่าจะมี 10 ศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งจะต้องมีข้าราชการไปอยู่แหล่งต่าง ๆ เหล่านี้ ดังนั้น จึงเกิดความต้องการในเรื่องของที่อยู่อาศัยของข้าราชการเหล่านี้ จึงน่าจะมีการวิจัยถึงความต้องการของข้าราชการเหล่านี้ ว่าต้องการที่อยู่อาศัยในรูปแบบใด และเป็นไปได้ไหมที่ทางมหาวิทยาลัยจะสามารถจัดทำให้ได้ เช่น อาจต้องการเงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัยโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ ต้องการให้มีบ้านพักข้าราชการในบริเวณที่ใกล้กับแหล่งงาน เป็นต้น การวิจัยในเรื่องนี้จึงน่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย